

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	21968 - Migracions i Treball Social / 1
Titulació	Grau de Treball Social - Quart curs
Crèdits	3
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Miguel Àngel Oliver Perelló mangel.oliver@uib.es	10:00	12:00	Dilluns	10/09/2018	24/06/2019	BC03

Contextualització

La assignatura Migracions i Treball Social forma part del mòdul Context Institucional del Treball Social, format per les matèries, Serveis Socials, Política social, Dependència i Vulnerabilitat. Específicament aquesta assignatura forma part de la matèria: Serveis Socials. És una assignatura optativa de 3 crèdits ECTS a realitzar durant el segon semestre del 4t. curs dels estudis de Grau en Treball Social..

Els actuals processos migratoris constitueixen una de les principals qüestions socials pel que fa al seu estudi i atenció. Resultat de la multiculturalitat de les nostres societats, els treballadors socials constitueixen un dels col·lectius que de manera més accelerada s'ha vist en la exigència de fer front a la nova realitat. Per aquest motiu es fa necessari dins de la disciplina del Treball Social i per a la formació de futurs treballadors socials, dotar a aquests d'uns coneixements que els permetin disposar de les competències necessàries per a donar respostes i treballar amb persones procedents de cultures diverses i amb problemàtiques on el fet migratori resulta decisiu.

L'assignatura preten aprofundir en el coneixement i comprensió del fenomen des del punt de vista social i oferir eines pel tractament d'aspectes metodològics als treballadors socials, des de lo individual-familiar, com des de lo grupal o comunitari. Vol aportar instruments tant teòrics, com metodològics i pràctics per a una anàlisi de l'impacte de les migracions i els processos que comporten en les persones, vers les polítiques per a gestionar les migracions i finalment, en relació a mètodes i estratègies d'intervenció social en contextos multiculturals. Més concretament, l'alumne aprendrà cursant aquesta assignatura les principals causes i conseqüències de les migracions actuals, els distints models migratoris, a identificar els efectes del procés migratori en els propis immigrants, conèixer aquells aspectes referits a l'especificitat de la població immigrant que cal tenir presents en la intervenció social, així com les polítiques d'immigració i el marc normatiu d'estrangeria, que entre d'altres determina els tipus d'actuacions que els treballadors socials i d'altres professionals poden realitzar. Es tractaran també els factors de vulnerabilitat de les persones immigrants i l'aprenentatge de mètodes i estratègies

Guia docent

d'intervenció amb població immigrada des de l'apropament de projectes d'intervenció social en relació a problemàtiques relacionades amb el fet migratori.

Requisits

No existeixen requisits específics per a cursar aquesta assignatura pel que fa referència a coneixements i habilitats. Si es requereix per part de l'alumne, participació activa i actitud reflexiva i oberta per a respectar les diferències, les opinions divergents i el treball en equip.

Recomanables

Interès per comprendre el fet migratori des del punt de vista social i pel treball amb persones procedents d'altres cultures.

Competències

Específiques

- * C4 Capacitat de conèixer en profunditat el sistema i estructura de la xarxa pública de Serveis socials i els continguts de les polítiques socials C6 Capacitat de preparar, produir, implementar i avaluar els plans i projectes d'intervenció .

Genèriques

- * C1. Capacidad de conocimiento y comprensión de los fundamentos del comportamiento humano, las diferentes etapas del ciclo vital y los elementos fundamentales de las relaciones entre las personas y sus entornos, así como los problemas y conflictos que se derivan de ellas. C2. Capacidad de comprensión y análisis las estructuras sociales del mundo actual, de los procesos de cambio y los efectos que las desigualdades sociales desencadenan sobre las personas, las familias y las comunidades. .

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

- BLOC I. MARC REFERENCIAL DE LES MIGRACIONS CONTEMPORÀNIES
 - TEMA 1. TEORIES MIGRATORIES DEL FENOMEN DE LES MIGRACIONS. CAUSES DE LES MIGRACIONS ACTUALS
 - TEMA 2. CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC I ECONÒMIC DE LES MIGRACIONS: LES MIGRACIONS A ESPANYA I A LES ILLES.
 - TEMA 3. CONTEXT JURÍDIC: MARC EUROPEU I NORMATIVA D'ESTRANGERIA A ESPANYA. MODELS D'INTEGRACIÓ.

Guia docent

TEMA 4. EFECTES DE LES MIGRACIONS EN LES SOCIETATS RECEPTORES I DEL PROCÉS MIGRATORI EN ELS PROPIS IMMIGRANTS

BLOC II. MIGRACIONS I TREBALL SOCIAL

TEMA 5. JUSTIFICACIÓ DE LA INTERVENCIÓ AMB PERSONES IMMIGRADES: ESPECIFICITAT DE LA POBLACIÓ IMMIGRANT.

TEMA 6. : EL TREBALLADOR SOCIAL EN LA INTERVENCIÓ AMB PERSONES IMMIGRANTS

Metodologia docent

L'assignatura s'impartirà mitjançant avaluació continuada on els alumnes hauran d'assistir i participar activament a classe i a l'assignatura en general. Es valorarà per tant aquesta assistència i participació activa a classe, així com a les activitats no presencials que es proposin durant el desenvolupament de l'assignatura. L'assistència mínima a classe per a realitzar l'assignatura és d'un 80%. Els seminaris que es puguin realitzar són obligatoris i no recuperables (no es suspèn l'assignatura però en la nota final es perd el percentatge corresponent a aquesta activitat en cas de no realitzar-se o haver obtingut una qualificació inferior a 5. S'aplica la qualificació obtinguda en les diferents activitats per a fer mitjana de notes sempre que s'obtingui un mínim d'un 5, incloent l'examen que tampoc fa mitja amb la resta de notes sino s'obté un mínim d'un 5.

Amb les classes presencials s'aprofundirà en els continguts de la matèria i es facilitarà la comprensió de la mateixa a través d'exemples i de anàlisi conjunts entre el professor i el conjunt d'alumnes destacant els aspectes més importants de l'assignatura que l'alumne ha d'assimilar per aprovar la mateixa. Les classes consistiran en l'exposició dels continguts dels mòduls per part del professor mitjançant classes teòriques i pràctiques, es duran a terme anàlisis conjunts a l'aula i realització de debats sobre notícies o aspectes d'actualitat que puguin anar sorgint i a partir de diferents materials (articles, pel·lícules o documentals,...). Es farà el seguiment de l'assignatura a través de Campus Extens.

Està prevista la realització de almenys dues projeccions (una d'elles, cinesforam amb la pel·lícula *Legna: el 29 de març del 2019 a càrrec del professor d'Antropologia, Juan Carlos Jimeno, Universidad Autónoma de Madrid. i l'altre per determinar).

Activitats de treball presencial (1,2 crèdits, 30 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Teoria sobre el marc referencial del fenomen migratori, les migracions i el treball social	Grup gran (G)	L'objectiu és aportar a l'alumne coneixements específics referits als temes compresos en els blocs del temari (i els seus annexos), a través de classes magistrals, debats i anàlisi conjunt amb els alumnes, sobre els principals continguts de la matèria. Al temari elaborat pel professor es podran afegir articles, a manera d'annex, que complementen la matèria de l'assignatura.	17
Classes pràctiques	Anàlisi i debat	Grup mitjà (M)	Anàlisi d'articles o experiències relacionats amb el contingut de la matèria, entre els alumnes organitzats en grups o individualment. Sobre alguns dels temes tractats es farà un exercici de resolució de situacions plantejades pel docenta lliurar per l'alumne al final de la sessió. Es valorarà la participació quan es duguin a terme anàlisi i debats oberts sobre el tema.	11

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Tutories ECTS	Tutoria	Grup petit (P)	Clarificar amb els alumnes individualment o en petits grups aquells aspectes de l'assignatura que els dificultin avançar en la comprensió de la mateixa.	2

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (1,8 crèdits, 45 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Proves objectives	Respondre per part dels alumnes a qüestions relacionades amb les projeccions audiovisuals o seminaris on caldrà per part d'aquests, que reflexin l'assimilació dels aspectes principals vinculats amb l'exposada classe/als continguts teòrics.	10
Estudi i treball autònom individual	Estudi del temari i continguts treballats	Estudi i aprenentatge conceptual dels principals continguts explicats i treballats a l'aula	35

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'assignatura mitjançant l'avaluació continuada valorarà l'assistència i participació activa a classe en general. S'aprofundirà en els continguts de la matèria i es facilitarà la comprensió de la mateixa a través del coneixement de situacions destacant els aspectes més importants de l'assignatura que l'alumne ha d'assimilar per aprovar la mateixa. Les classes consistiran en l'exposició dels continguts dels mòduls per part del professor mitjançant classes teòriques i pràctiques, es duran a terme anàlisis conjunts a l'aula i amb la realització de debats sobre notícies o aspectes d'actualitat que puguin anar sorgint i a partir de diferents materials (articles, pel·lícules o documentals,...). Es farà el seguiment de l'assignatura a través de Campus Extens.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Guia docent

Teoria sobre el marc referencial del fenomen migratori, les migracions i el treball social

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	L'objectiu és aportar a l'alumne coneixements específics referits als temes compresos en els blocs del temari (i els seus annexos), a través de classes magistrals, debats i anàlisi conjunt amb els alumnes, sobre els principals continguts de la matèria. Al temari elaborat pel professor es podran afegir articles, a manera d'annex, que complementen la matèria de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	L'objectiu és contrastar els coneixements específics adquirits per l'alumne referits als temes compresos en els blocs del temari (i els seus annexos), i que s'han tractat a través de classes magistrals, debats i anàlisi conjunt amb els alumnes. Al temari elaborat pel professor es podran afegir articles, a manera d'annex, que complementen la matèria de l'assignatura.

Percentatge de la qualificació final: 40%

Anàlisi i debat

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves de resposta breu (recuperable)
Descripció	Anàlisi d'articles o experiències relacionats amb el contingut de la matèria, entre els alumnes organitzats en grups o individualment. Sobre alguns dels temes tractats es farà un exercici de resolució de situacions plantejades pel docenta lliurar per l'alumne al final de la sessió. Es valorarà la participació quan es duguin a terme anàlisi i debats oberts sobre el tema.
Criteris d'avaluació	Anàlisi d'articles o experiències relacionats amb el contingut de la matèria, entre els alumnes organitzats en grups o individualment. Es farà exercici de resolució de situacions plantejades pel docenta lliurar per l'alumne al final de la sessió.

Percentatge de la qualificació final: 35%

Proves objectives

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (no recuperable)
Descripció	Respondre per part dels alumnes a qüestions relacionades amb les projeccions audiovisuals o seminaris on caldrà per part d'aquests, que reflexin l'assimilació dels aspectes principals vinculats amb l'exposada classe/ als continguts teòrics.
Criteris d'avaluació	Respondre per part dels alumnes a qüestions vinculades a les projeccions/ seminaris on caldrà per part d'aquests que reflexin l'assimilació dels continguts vinculant-ho amb els aspectes més importants exposats a classe i als continguts teòrics.

Percentatge de la qualificació final: 25%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

AJA, E., y ARANGO, J. (Eds.): Veinte Años de Inmigración en España: Perspectivas Jurídica y Sociológica (1985-2004), Fundación CIDOB, Barcelona. (2005)
CARRERA, S.: "Programas de Integración para Inmigrantes. Una perspectiva comparada en la Unión Europea". Migraciones 20 (2006)

Guia docent

ESCARBAJAL FRUTOS, A.. (2009). Educadores, Trabajadores Sociales e Interculturalidad. Madrid. Dykinson Editorial.

FEDERACIÓN ESPAÑOLA DE MUNICIPIOS Y PROVINCIAS: “Los Municipios y la Integración Social de los Inmigrantes. Análisis y Propuestas de Actuación”. FEMP, Madrid, 1995.

MARTÍNEZ DE LIZARRONDO ARTOLA, M.: “La integración de inmigrantes en España: el modelo patchwork”. MIGRACIONES 26 (2010)

Bibliografía complementària

AJA, E. Y DÍEZ, L.: La regulación de la inmigración en Europa. Colección Estudios Sociales Nº 17. Obra Social Fundación La Caixa, Barcelona, 2005.

AJA, ELISEO (coord.): Los derechos de los inmigrantes en España. Editorial Dykinson, Madrid, 2009.

BALADO, MANUEL (dir.): Inmigración, estado y derecho: perspectivas desde el siglo XXI. Editorial Bosch, Barcelona, 2008.

CACHÓN, L. (2009): La ‘España inmigrante’: marco discriminatorio, mercado de trabajo y políticas de integración, Barcelona, Anthropolos, 2009.

FERRERO TURRIÓN, Ruth (2005): Nuevos socios, nuevas fronteras. Los procesos migratorios desde Europa Central y Oriental. Barcelona, CIDOB.

ILLIES, M.: “La política de la Comunidad Europea sobre inmigración irregular: medidas para combatir la inmigración irregular en todas sus fases”, Documento de Trabajo nº 38/2009, Real Instituto Elcano, 2009.

LEY ORGÁNICA 10/2011, de 27 de julio, de modificación de los artículos 31 bis y 59 bis de la Ley Orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social.

LEY ORGÁNICA 14/2003, de 20 de noviembre de Reforma de la Ley Orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social, modificada por la Ley Orgánica 8/2000, de 22 de diciembre; de la Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local;

LEY ORGÁNICA 8/2000, de 22 de diciembre, de reforma de la Ley Orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social (BOE, 23 de diciembre de 2000). Corrección de errores de la Ley Orgánica 8/2000, de 22 de diciembre, de reforma de la Ley Orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre Derechos y Libertades de los Extranjeros en España y su Integración Social (BOE, 23 de febrero de 2001).

LÓPEZ PICH, P.: “La Política de Integración en la Unión Europea”. MIGRACIONES 22(2007)

MARIÑO MENÉNDEZ F. (Coord.): Un mundo sin desarraigo: el derecho internacional de las migraciones. Los Libros de la Catarata, Madrid, 2006.

MARTINEZ VEIGA, Ubaldo (1997) La integración social de los inmigrantes extranjeros en España. Madrid: Trotta.

PAJARES, M.: "Las Políticas Comunitarias en Inmigración y Asilo". MIGRACIONES (2.001:10)

PAJARES, M. (2005): La Integración Ciudadana: Una Perspectiva para la Inmigración, Barcelona, Icaria Antrazyt.

REAL DECRETO 1119/1986, de 26 de mayo, por el que se aprueba el Reglamento de ejecución de la Ley Orgánica 7/1985, de 1 de julio, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España (BOE, 12 de junio, corrección de errores en BOE de 23 de julio de 1986).

REAL DECRETO 557/2011, de 20 de abril, por el que se aprueba el Reglamento de la Ley Orgánica 4/2000, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social, tras su reforma por la Ley Orgánica 2/2009 (BOE de 30 de abril de 2011).

RODRÍGUEZ PALOP, M.E. Y REY, J.L (eds.). Desafíos actuales a los derechos humanos: la violencia de Género, la inmigración y los medios de comunicación. Madrid, Dykinson. 2005.

SAGARRA I TRIAS, E.: “Un nuevo status de extranjero en España. (El inmigrante, irregular, empadronado, residente trabajando y con orden de expulsión)” en Revista Española de Derecho Migratorio y Extranjería, núm.1, 2002.

SOLÉ, C. Y OTROS: “El Concepto de Integración desde la Sociología de las Migraciones”. MIGRACIONES 12(2002)

Guia docent

TORNOS, A.: "Notas Marginales sobre la Integración de los Inmigrantes". En "Cuadernos de Trabajo Social" (Universidad Complutense de Madrid" 15(2002)

